

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/3507,Widowisko-histeryczne-Rozbic-wiezienie-Kielce-1945-Kielce-2-sierpna-2009-r.html>
08.04.2026, 16:23

Widowisko historyczne „Rozbić więzienie - Kielce 1945” - Kielce, 2 sierpnia 2009 r.

02.08.2009

2 sierpnia 2009 r. w Parku Miejskim w Kiecach odbyło się widowisko historyczne „Rozbić więzienie - Kielce 1945”, Organizatorzy widowiska: Światowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej, Instytut Pamięci Narodowej Delegatura w Kiecach, Urząd Miasta Kielce oraz Stowarzyszenie Rekonstrukcji Historycznych „Jodła”.

Inszenizacja poświęcona była wydarzeniom sprzed 64 lat, kiedy oddziały podziemia niepodległościowego pod dowództwem kpt. Antoniego Hedy ps. „Szary” opanowały więzienie Wojewódzkiego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego i uwolniły aresztowanych przez reżim komunistyczny.

Patronat honorowy nad przedsięwzięciem objęła Bożentyna Pałka-Koruba, Wojewoda Świętokrzyski.

„Zgodnie z planem samochody z partyzantami miały przybyć do Kielc o godz.23.00, ale z powodu opóźnienia w drodze poszczególne pododdziały znalazły się na wyznaczonych stanowiskach dopiero około godz. 23.30. Pierwszy pododdział grupy osłonowej, w liczbie około 30 żołnierzy, dowodzony przez por. Henryka Podkowińskiego „Ostrolota”, zajął stanowiska w pobliżu Katedry z zadaniem ubezpieczenia akcji od strony ul. Sienkiewicza. Drugi pododdział por. Stefana Bembińskiego „Harnasia” - „Sokoła”, w sile około 50 żołnierzy, zajął pozycje w parku, aby osłaniać działania od strony KWMO oraz blokować ewentualne natarcie 8. pułku KBW i 4. pułku piechoty. Pododdział por. Henryka Wojciechowskiego „Sęka”, liczący około 40 ludzi, również ulokował się w parku, lecz na jego przeciwległym krańcu, zabezpieczając akcję przed atakiem żołnierzy Armii Czerwonej i załogi WUBP od strony ul. Focha. Pododdział czwarty, dowodzony przez por. Zygmunta Bartkowskiego „Zygmunta”, w sile 40 żołnierzy, ubezpieczał przewidywaną trasę odwrotu wszystkich oddziałów, a także zorganizował we wsi Zagórze pod Kielcami podwoły dla przewiezienia ewentualnych rannych. Piąty pododdział pod dowództwem Wacława Borowca „Niegolewskiego”, liczący 10 żołnierzy, opanował pocztę główną znajdującą się przy ul. Sienkiewicza, z zadaniem zniszczenia miejskiej centrali telefonicznej. Po opanowaniu kluczowych punktów w mieście i zablokowaniu ważniejszych siedzib sił represji, partyzanci przeprowadzili udany szturm na budynki więzienne i uwolnili 354 więźniów. Biorąc pod uwagę skalę trudności (atak partyzantów w centrum miasta wojewódzkiego) oraz niewielkie straty po obu stronach (zginął jeden partyzant z oddziału kpt. „Szarego”, 1 oficer z Armii Czerwonej ciężko ranny zmarł w szpitalu, 1 milicjant również ciężko ranny zmarł w szpitalu), akcja zasługuje na szczególne podkreślenie”.

Z publikacji Ryszarda Śmietanki-Kruszelnickiego i Marcina Sołtysiaka „Rozbicie więzienia w Kiecach w nocy z 4 na 5 sierpnia 1945 r.”

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

Światowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej, Instytut Pamięi Narodowej, Delegatura w Kielcach oraz Urząd Miasta Kielce
w 64 rocznicę opanowania więzienia w Kielcach i uwolnienia więźniów przez oddziały pod dowództwem Antoniego Hedy ps. "Szary" zapraszają na:

WIDOWISKO HISTORYCZNE

ROZBIĆ WIEZIENIE KIELCE 1945

2 SIERPNIĄ 2009

ul. Zamkowa i Park Miejski

Program:

godz. 10.30 - zbiórka pocztów sztandarowych

godz. 11.00 - Msza Święta w Bazylice Katedralnej

godz. 12.00 - widowisko historyczne

godz. 14.00 - prezentacja grup rekonstrukcyjnych i składanie kwiatów

Patronat Honorowy:

Wojewoda Świętokrzyski Bożentyna Pałka-Koruba

PATRONAT MEDIALNY

Widowisko finansowane

PARTNERZY

ze środków:

Organizator: Stowarzyszenie Rekonstrukcji Historycznych „JODŁA”, www.jodla.org

Rozbicie więzienia / fot. Stowarzyszenie Rekonstrukcji Historycznych "Jodła"

Rozbicie więzienia / fot. Stowarzyszenie Rekonstrukcji Historycznych "Jodła"

Rozbicie więzienia / fot. Stowarzyszenie Rekonstrukcji Historycznych "Jodła"